

KURJER KRAKOWSKI

Nr. 4.

niedziela
4. września 1932.

10 gr.

Wychodzi codziennie o 5-tej rano.

REDAKCJA — ADMINISTRACJA — DRUKARNIA
Kraków, Starowiślna 26, (narożnik Dietlowskiej)
TELEFON 17-6-17. KONTO P. K. O. 412.820.

Prenumerata miesięczna 2 zł. 50 gr. z dostawą do domu. — Drobne ogłoszenia 10 groszy za słowo, tak w dzień powszedni jak i w niedzielę i święta. — Najmniejsze ogłoszenie 50 groszy (5 słów). — Drobne ogłoszenia na dzień następny przyjmuje się do godz. 10 w nocy. — Na pisanie lub telefoniczne żądanie wysyła się natychmiast akwizytora po najmniejsze nawet ogłoszenie.

Redakcja i Administracja czynne są dzień i noc bez przerwy.

Spisek w Madrycie.

Z Madrytu donoszą, że wykryty został olbrzymi spisek komunistyczny, zmierzający do obalenia obecnego rządu i wprowadzenia ustroju sowieckiego. Zamach stanu miał zostać wykonany w dzisiejszą niedzielę. Aresztowano około stu osób, wśród których znajduje się kilku cudzoziemców. Władze prowadzą energiczne dochodzenia celem zupełnego wykrycia spiskowców i ich unieszkodliwienia.

Mandżurja grozi!

Rząd madzurski wystosował dwie noty do rządu chińskiego z ostrzeżeniem, aby nie popierał powstańców. Z not mandzurskich wyziera groźba pod adresem Chin na wypadek, gdyby nie zostawały się do tych żądań.

Mocarstwa przeciw Niemcom.

PARYŻ. Premier Herriot przyjął wczoraj ambasadora Chłapowskiego, który zawiadomił go, że Polska stanowczo sprzeciwia się żądaniom Niemiec co do równości zbrojeń.

Takie samo stanowisko zajął rząd angielski, który oświadczył, iż stanowczo nie zgadza się na jakiekolwiek zbrojenia Niemiec w zakresie większym niż pozwala im Traktat wersalski.

Również francuska rada ministrów na odczytanie wczoraj naradzie przyjęła jednomyślnie wniosek odrzucający kategorycznie uroszczenia niemieckie do zwiększonych zbrojeń.

Akcje Banku Polskiego zwyżkują

Sytuacja w Banku Polskim stale się polepsza. Odsetek procentowych weksli dość znacznie zmalał.

Równocześnie donoszą o znacznej zwyżce akcji Banku Polskiego. Podczas gdy jeszcze bardzo niedawno temu stały one na poziomie 75—78 zł. to wczoraj ofiarowano już za nie 93—95 zł, przyczem tendencja zwyżkowa utrzymuje się nadal.

Z ostatniej chwili

Zmiana Rządu w Meksyku.

Prezydent republiki meksykańskiej, Ortiz Rubio podał się do dymisji. Oobjął władzę w lutym 1930 roku i miał pozostać na urzędzie jeszcze dwa lata t.j. do roku 1934. Wprawdzie ustępujący prezydent tłumaczy się złym stanem zdrowia

wiadomem jest jednak, że prawdziwe przyczyną tego kroku jest b. prezydent Calles, który powrócił do czynnej polityki i zamierza sięgnąć znowu po władzę.

W ślad za prezydentem podał się do dymisji również rząd meksykański.

Calles okazał w czasie swej prezydentury nieprzejednanym wrogiem katolickiego kościoła.

Maśnicki pobił brata

W Podgórzu zamieszkały przy ul. Wita Stwosza 22, przedsiębiorca piaskowy, 32-letni Zygmunt Maśnicki zgłosił się wczoraj na stację Pogotowia Ratunkowego i podał, że został pobity przez brata swego Władysława. Pobity doznał ran palców prawej ręki oraz twarzy. Nie odmówiono mu opatrzenia.

Dyrektorzy uciekają z Borysławia.

Sytuacja strajkowa w Zagłębiu naftowym nie uległa zmianie. Robotnicy uważają pilnie, aby nie podejmowano pracy Dyrektorzy oraz wyżsi urzędnicy wyjechali do pobliskich uzdrowisk, co świadczy o tem, że strajk nie zostanie rychło zakończony.

Inspektorzy Pracy śledzą interesy

wencja ich napotyka jednak na ogromne trudności, gdyż żadna ze stron nie chce gościć się na inne warunki, niż te, jakich żąda. Próby nakłonienia tak robotników, jak pracodawców, nie doprowadzają do skutku. Inspektorat pracy nosi się z zamiarem oddania sprawy płac sądowi rozjemczemu.

Narazie postanowili strajkujący walczyć do ostatka i nie pójść na żaden kompromis, mogący szkodzić ich interesom. Czas trwania strajku przewiduje się na co najmniej na 10 dni, nie jest jednak wykluczone, że może on potrwać znacznie dłużej.

Niebezpieczny gospodarz wali młotkiem w łopatkę.

Na Andrzeja Nowaka 25-letniego szewca, zamieszkałego przy ulicy Dworskiej 11, rzucił się z młotkiem jego rodzony gospodarz, Stanisław Mirkiewicz i złamał mu część lewej łopatki. Nowak został zaopatrzony przez Pogotowie Ratunkowe, poczem przewieziono go na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

Niedziela, 4 września.
Św. Rozalji.

Dziś w dzień otwarte są apteki:

Szczepańska 1 pod Złotym Tygrysem,
Kościszki 18 pod Aniołem Stróżem,
Długa 66 pod Temidą, Mikołajska 4
pod Barankiem, Dajwór 6 Apteka Nie-
bieka, W nocy: Grodzka 22 pod Złotym
Słoniem, Plac Matejki 3, pod Jagiełłą
Sienkiewicza 2 Apteka Nowowiejska,
Rakowicka 12 pod Trzema Gwiazdami
Dietłowska 36 Apteka Sternbacha.
W dzień i w nocy: Rynek Podgórski 9
Apteka pod Koroną.

Panie pośle, źle się dzieje
Co rano i gorzej!
Kiedyż wreszcie nam zadnieje
Jutrznia lepszej zorzy?

Będzie lepiej — poseł mówi —
Zobaczycie sami,
Ale wówczas kiedy sami
Będziecie posłami!

As.

Co się Państwu śniło?

AKUSZERKĘ widzieć: Bę-
dziesz miał zaszczyt być w to-
warzystwie znakomitego pisarza.
BANKRUCTWO: Pomyślne za-
łatwienie ważnego interesu.

ARTYSCE Teatru miejsk. Wi-
dzieć we śnie węża.

Strzerz się Pani administratora.

Groźne nasilenie chorób

Zakaźnych w Krakowie.

Nasilenie chorób zakaźnych
w Krakowie wzrosło w sposób
niepokojący. Szczególnie silnie
szerzy się koklusz, którego w
ciągu ostatniego tygodnia zano-
towano w Miejskim Urzędzie
Zdrowia 20 wypadków, tyfus
brzuszy 10, oraz dyfterja 9 za-
chorowań. W tym samym cza-
sie t. j. od 28 sierpnia do 3
września br. zapadło na szkar-
latynę 6 osób, na czerwonkę 2
i na różę 1 osoba.

**Nowe ofiary banku
oszukańczego.**

Do poljci wpływają coraz to
liczniejsze doniesienia o dalszych
oszustwach Społecznej Kasy Go-
spodarczej. W dniu wczorajszym
wpłynęły skargi: Belskiego To-
masza poszkodowanego na su-
mę 1.40zł, papiery hipoteczne
i polisy jako podkład na poży-
czkę 5.500 zł., która miał otrzy-
mać. Bednarska Zofja poszko-
dowana została na sumę 1.30 zł
Jak wiadomo cała dyrekcja tego
banku jest już pod Telegrafem.

Pani Ciunkiewiczowa otrzyma połowę premji ubezpieczeniowej.

Wyjazd do Paryża?

Dowiadujemy się, że Towarzystwo asekuracyjne, w którym pani Ciunkiewiczowa ubezpieczyła swoją biżuterję, zaproponowało jej ugodowo, wypłacenie połowy należności sumy ubezpieczeniowej. O ile p. Ciunkiewiczowa się nie zgodzi, towarzystwo będzie czekać do zakończenia sprawy sądowej.

Co do otrzymania pozwolenia na wyjazd p. Ciunkiewiczowej do Paryża, są tego pewne widoki z powodu fatalnych powikłań jej interesów w Francji grożących ogromnymi stratami. Dodać trzeba, że rozprawa sądowa prawdopodobnie w bieżącym roku się nie odbędzie.

■■■■■

Prywatna rzeźnia p. Saniternika

Wiceprezydent miasta, dr. Klimecki nadesłał do naszej redakcji następujący komunikat z prośbą o umieszczenie:

W sklepie masarskim przy ul. Król. Jadwigi 54, odbywał się ubiegłej nocy tajny ubój 3 sztuk świni. Uboju dokonywał Saniternik, właściciel sklepu przy pomocy Stefana Kopczyń-

skiego i Władysława Piszczkiewicza, zawodowych rzeźników. Sprawcy stawili opór Policji i starali się mięso z zabitych sztuk ukryć na sąsiednich polach. Mięso to jednak w ilości około 200 kg. zostało przez Policję ze względów sanitarnych zajęte, a sprawę ponadto przekazano do Sądu.

Magistrat myśli o obywatelach

Projekty już są zatwierdzone.

Dnia 2 września br. odbyło się pod przewodnictwem Rady m. Inż. Karola Rollego i w obecności Wiceprezydenta miasta Witolda Ostrowskiego, posiedzenie Komisji drogowo-kanalowej Rady m.

Na posiedzeniu Komisji drogowo-kanalowej Rady m. zatwierdzono projekt urządzenia ulicy Basztowej między ul. Dunajewskiego, a Asnyka, części ulicy Łobzowskiej między ul. Dunajewskiego a Batorego, projekty chodników w ulicach: Syrokomli, Dekerta, Salinarnej Dąbrowskiej. Na Stawach,

Wrocławskiej, Słonecznej, na narożniku ul. Grottgera i Kościelnej, Kraszewskiego i Al. Krasińskiego, koszty wykonawcze urządzenia ul. Chocimskiej i chodnika w Ogrodowej.

Następnie zatwierdziła Komisja projekt budowy kanalizacji w ul. Widok-Bocznej, w ul. Grunwaldzkiej, Raclawickiej jak również zatwierdziła kosztą wykonawcze szeregu domowych połączeń kanałowych. W końcu zatwierdziła kosztorys na na prawę mostu drogowego w ul. Wileńskiej i projekt oświetlenia ul. Fabrycznej i Pasterskiej.

Odroczono rozprawę przeciw robotnikom z Jaworzna.

W drugim dniu rozprawy przeciwko robotnikom z Jaworzna, o której wczoraj donosiliśmy obszernie, Sąd apelacyjny słuchał świadków obrony. Część świadków do rozprawy się nie jawiła. Trybunał celem przeprowadzenia dalszych wniosków obrony, rozprawę poraz drugi odroczył, wobec czego odbędzie się przed Trybunałem Apelacyjnym rozprawa poraz trzeci. Rzeczą w kronikach Sąd apelacyjny bardzo rzadka.

Zasłabł na ulicy

Pogotowie ratunkowe odwiozło do szpitala św. Łazarza Andrzeja Michonia (Barska 86) który nagle zasłabł na ulicy

Kursy rzemieślnicze

Dyrekcja Muzeum przemysłowego podaje do wiadomości, że od dnia 5. września przyjmuje zgłoszenia na kursy zawodowe dla rzemieślników.

A zatem chłopcy, zgłaszajcie się na kursa czempredzej! Wyjaśnienie udzielają od 8—14.

Krwawa bójka na ulicy Miechowskiej.

Wczoraj wieczorem powstała na ul. Miechowskiej krwawa bójka między dwoma murarzami Władysławem Kitlem i Władysławem Pucharkiem spowodowana na tle niesnasek rodzinnych. Obaj odnieśli rany tłuczne na głowie, a prócz tego Kittel ma kilka ran ciętych nożem. W stanie ciężkim odwiozło go Pogotowie do szpitala św. Łazarza. Pucharka po opatrzeniu pozostawiono opiece domowej. Policja spisała protokół.

ODESZLI NA ZAWSZE

Taędusz Zdziański, l. 9, syn sierżanta W. P., Montelupich 8, Andrzej Cichostępski, l. 60, piekarz. Będzińska 9, Marjan Daszkiewicz, l. 70, b. robotnik Piekarska 9, Jan Marys, l. 62, pomocnik ślusarski, Miodowa 42, Józef Mozgula, l. 68, bez zajęcia, plac Groble 19, Rozalja Gawiorowa, l. 73, wdowa po rolniku, Twardowskiego 77, Tadeusz Dziewiński, l. 20, absolwent budowlany, Wielopole 8, Karol Czaplicki, l. 84, b. jubiler św. Tomasza 26.

Bezpłatne porady prawne

dla naszych Czytelników.

Prosimy zgłaszać się między 3 a 4 po-
południu a nie z opóźnieniem jak to czyni
wielu Czytelników, gdyż w innych godzi-
nach interesantów w sprawie porad praw-
nych nie przyjmuje się.

JÓZEF LASOŃ

4.

— Ślepiec uśmiechnął się wesóło:

— Cicho! Sza! Tajemnica! Wszystko ci opowiem w hotelu.

— Przedewszystkiem zauważył Lubin, wsadzając przyjaciela do auta — muszę cię przerobić z żebraka na przyzwoitego obywatela. Jest to zarazem — roześmiał się Lubin — wielka idea społeczna i państwowa.

Zajechali przed hotel. Podczas gdy zatałwiał rachunek szofera Rykow wpatrzył się przenikliwym wzrokiem na stojącego naprzeciw osobnika w mundurze. Był to jakiś urzędnik wojskowy, z gwoździami tapicerskimi nabitemi w kołnierz, coś pośredniego pomiędzy oficerem, a finanswachem. Rykow szepnął do ucha przyjaciela:

— Popatrz na tego człowieka!

Mundurowiec obserwował ich również.

— Któż to jest? — zapytał zdziwiony Lubin.

— Człowiek z uciętą ręką. Pomocnik Maydora. Były podoficer prowiantowy Fryderyka. Ten, który pomagał Maydorowi ciebie powiesić.

Szukałem go już dawno! Ha korzystajmy ze sposobności.

— A czemuż on jest? Zapytał Lubin.

— Urzędnikiem w wojsku. Słyszysz! W polskim wojsku. Ach! szukałem go już dawno — zatał ręce Rykow.

Przyjaciele szybko wbiegli do pokoju. Podczas gdy Rykow przebierał się w ubrania Lubina i czynił toaletę, Lubin obserwował z okna hotelu człowieka w mundurze.

Niewątpliwie jest to ten sam podoficer. Poznawał go po rudawem owłosieniu, cerze piegowatej, lisim spojrzeniu, zajętych uszach.

Lewą rękę zasłoniętą miał czarną rękawiczką, pod pachą dzierżył dużą skórzaną, złotą teczkę.

— Poznajesz go? — zapytał Rykow.

— Poznaję — odpowiedział Lubin — ale wytłumacz mi mój kochany co to wszystko znaczy. Przyjechałem po tylu latach do Polski i chciałbym się czegoś dowiedzieć. Co to wszystko znaczy, cała ta twoja maskarada i komedia, ten twój ubiór żebracza. Bawisz się, czy pozujesz na ślepca?

— Jedno oko mam wylupione — roześmiał się Rykow, a drugie mistrzowsko potrafi naśladować ślepotę. Żle jest przecież być dziadem jednookim. A poza tem mój kochany ślepcem jestem tylko dla pewnego celu.

— Zatem jesteś detektywem? — wzruszył ramionami Lubin.

— Ale tylko amatorem! — odparł Rykow. — Widzisz jak teraz wyglądam na burżuja. I tak w dzień jestem żebrakiem, a w nocy dżentelmenem, bo żebraków zamykają. Bo widzisz mój kochany losy nasze rozeszły się w Kowiu. Tobie udało się przejść wówczas przez linję, ja zaś wpadłem ponownie w ręce austriaków. I co powiesz, wstąpiłem następnie w Lublinie do K-Stelli.

Lubin spojrzał uważnie na przyjaciela.

— Nie dziw się! I słuchaj uważnie mojej spowiedzi: Kilka miesięcy pracy z nimi pozwoliło mi zebrać cenne materiały, fotografie, które mogą oddać nieocenione usługi państwu

i społeczeństwu. W albumie tym poznałbyś niejednego dzisiejszego dygnitarza, a kata i gnębiela ludności w tym czasie. Poznałbyś niejednego łotra żerującego jak dawniej pod szubienicami, dzisiaj pod skrzydłami pałrytyzmu. Zdemaskować tych łotrów — to cel mojego życia, to pomsta za śmierć mojej rodziny i tysięcy innych.

Lubin uściśnął gorąco ręce przyjaciela:

— Ja pójdę z tobą! I moją całą rodzinę również wymordowano. Przyjechałem odnaleźć i pogrzebać ich zwłoki.

— I dokonać pomsty! — dokończył Rykow.

Przyjaciele uściśnęli sobie ręce na znak zawartego przymierza.

— Czy masz te dokumenty i fotografie? — zapytał Lubin.

— Skradziono mi. Podejrzewam, że akcję tą przeprowadził człowiek z uciętą ręką, dawny przyjaciel Maydora. Ale pewności nie mam. O dokumenty te ubiegali się również państwa ościenne, jak również pewne sfery warszawskie i jeden z wybitnych generałów.

— Pójdziemy na śniadanie do ich spelunki — zaproponował Rykow.

— Owszem! Ale widzisz człowiek ten już znikł.

— Napewno spotkamy go tam! — roześmiał się Rykow. Chodźmy.

Przy wejściu zaczęła ich stara żebraczka. Rykow dał jej jałmużnę i trącił znacząco w rękę przyjaciela.

— Musimy zgubić się tej Przekiętej babie — ujął Lubina pod ramię. Jest to żebraczka z pod Kościoła Panny Marji, jedna z najsprytniejszych detektywów Krakowa. Używają ją wszyscy. Posługując się nią i policja i kto wie, gdyby nie jej wiek możeby została instruktorką szkoły wywiadowczej, Kraków miałby wówczas najlepszą służbę detektywiczną.

Mimo, że szli szybko, pokureczony babsztyl nadszedł im żwawo i trzymał się przyzwoitej odległości, jakgdyby miała motory tramwajowe w nogach.

Z ulicy szpitalnej szybko skręcili w ulicę św. Tomasza i wyszli na Planty.

Srodkiem ulicy biegła gromada kolporterów pism wykrzykując tytuły i sensacje zawarte w dziennikach. Dobry kolporter to podstawa krajowego dziennika. Redaktor, wydawca, reporter, zecer, maszynista, może być kiepski, wystarcza jeżeli wesół pędzik-kolporter zadrze się na ulicy i zwabi ciekawość ludzką. Z tej to gromadki wyrosłaby kiedyś w Ameryce elita wydawców, redaktorów, filarów prasowych, publicystów, recenzentów, polityków, codziennych poetów. Ale cóż! W Polsce kolportaż najwyżej ich doprowadzi do kiosku sprzedawcy.

Gromada darła się:

— „Tajemniczy dziad i milioner z Ameryki!“ Czytajcie nadzwyczajne wydanie...

Rykow parsknął śmiechem i krzyknął na chłopca:

— Redaktorze! Numerek!

— Służę dziedzicowi! — odparł szkrab podając numer. A może poranna! Jest tam dużo o dolarach i Amerykaninie.

Lubin spojrzał na chłopca.

— Dobrodziej wygląda na Chicago! Może zmienić dolarki! Zaprowadzę.

Przyjaciele przeglądali dziennik. Wstępny sensacyjny artykuł był zaopatrzony sążnistym tytułem: „Tajemniczy dziad i milioner z Ameryki“. Po kwiecistym wstępie następował barwny sensacyjny opis spotkania się wnuka z dziadkiem i wysnute na ten temat domysły.

— Po amerykańsku! — westchnął Lubin. Nie ma jeszcze trzech godzin od naszego spotkania, a już mamy nadzwyczajne wydanie. Czy dzienniki nie mają nic lepszego obecnie do roboty?

(Dalszy ciąg w jutrzejszym „Kurjerku Krakowskim“.)

Zwolnienie aresztowanych piekarzy.

W ciągu dnia wczorajszego wypuszczono z aresztu czterech czeladników piekarskich, aresztowanych pod zarzutem terroru.

W tym samym czasie aresztowano piekarza 38-letniego Wincentego Kabelaka z Krys-

pinowa pow. Kraków za złośliwe uszkodzenie pieczywa wartości 15 złotych. Kabelak oblał mianowicie atramentem pieczywo, należące do Zygmunta Kozłowskiego.

Delegacje w Komendzie Miasta i u Starosty Grodzkiego.

W związku z zatrudnieniem żołnierzy w Piekarni Miejskiej delegacja robotników zgłosiła się wczoraj w południe do Komendanta Placu. Oświadczył on, że nie może w tej sprawie nic pomóc, gdyż otrzymał rozkaz wysłania żołnierzy do Pie-

karni Miejskiej i musiał go wykonać.

O godzinie pierwszej przyjął p. starosta grodzki, Pałosz, delegację strajkujących, które oświadczył, że wchodzi w ich położenie, upomniał jednak i prosił, aby nie posuwano się do aktów terroru.

Strajkowcy nie terroryzują.

Wobec tego że jeden z ostatnio aresztowanych piekarzy miał podać, iż do czynu terrorystycznego został on namówiony przez Związek, prosi nas tenże o za-

znaczenie, że z taką walką walką się nie solidaryzuje i nie zamierza ustępować z drogi legalnej.

Los murarzy.

Nie tak dawne to czasy, gdy pan murarz był przedmiotem zazdrości wszystkich, którzy obrali sobie inny zawód. Dzisiaj stosunki ogromnie się zmieniły. Według umowy oficjalnej powinien kwalifikowany robotnik murarski zarabiać 1 zł. 75 gr. niekwalifikowany zaś 1 zł. 25 gr. na godzinę. Tymczasem stosunki tak się pogorszyły, że w pierwszej grupie pracuje się za 80 do 90 groszy, w drugiej zaś za 60—65 groszy na godzinę.

Wobec istnienia umów indywidualnych w tym dziale pracy, pertraktacje z pracodawcami o polepszenie warunków były barzo utrudnione i Związek pracowników budowlanych nosił się z zamiarem ogłoszenia strajku, w ostatniej jednak chwili uradzono strajku jeszcze teraz nie rozpoczynać. Budowlani pracują więc nadal normalnie.

Kto zabił śp. Frasia?

W każdym razie nie p. Frączek

Onegdaj donosiliśmy o śmiertelnej bójce dwóch rzeźników w Piaskach Wielkich Frasia i Wajdy, w czasie, której to bójki Fras otrzymał śmiertelne rany, z których zmarł w szpitalu. Ponieważ rozeszła się pogłoska, że sprawca zabójstwa jest p. Jan Frączek, stwierdzi-

liśmy, że ta wiadomość nie odpowiada rzeczywistości. Pan Jan Frączek jest najporządniejszym człowiekiem na świecie i właśnie w czasie, gdy się oni dwaj bili — chrapał w domu w najlepsze.

Nieudane pertraktacje.

Wczoraj odbyły się znów konferencje, które nie doprowadziły do skutku mimo wyraźnej dobrej woli tak pracodawców, jak pracowników. W chwili, kiedy wydaje się, że ostatnie przeszkody zostają już usunięte, wyłania się nagle drobna napozór kwestja, o którą rozbijają się wszystkie dotychczasowe pertraktacje. Nic dziwnego, że obie strony tracą już zdrowe nerwy i podniecenie rośnie.

Grupa piekarzy, wypiekających chleb, z cechu II. parła już wczoraj do ugody, wobec tego jednak, że dla strajkujących ma wartość tylko umowa zbiorowa z wszystkimi pracodawcami, strajk trwa nadal. Mimo to wszystko wskazuje na to, że upragniona przez wszystkich ugoda zostanie w najbliższych dniach osiągnięta.

piłoby to mianowicie w 7½ godzin po wypadku t. j. tego samego dnia o godzinie wpół do pierwszej w południe.

Zatem w ciągu kilku godzin dotarłaby wiadomość do 2000 milionów ludzi, zamieszkujących według ostatnich obliczeń kulę ziemską. Gdyby jednakże przenoszenie wiadomości przerwało już po 7½ godzinach to jest o 12 15, dowiedzialaby się o tym fakcie tylko połowa ludzkości w ostatnim kwadransie bowiem 100 milionów ludzi opowiada o morderstwie drugiej setce milionów.

Oczywiście to wszystko możliwe byłoby tylko wtedy, gdyby cała ludzkość mówiła jednym językiem, i gdyby współzycie ludzkości na ziemi istniało w warunkach ucywilizowanych, a poszczególne części świata nie były od siebie po oddzielane głębią oceanów.

Łoza wznawców pierwiosnka.

Gdy zima śpi jeszcze w letargu otulona pokryciem śnieżnym, — z życiodajnego jej łona wyrasta niemal wystrzela — zbudzona przybliżając się łętniem wiosny — roślina na kwiat, pierwszy kwiat wiosny Pierwiosnek, po łacinie prymula. Na polskich łąkach w miejscach wilgotnych, osiedla się żółty „Normula etatior” przewyższający znacznie wzrostem, rosnącą na skraju lasów, „Primulę officinalis”.

Poza pierwiosnkiem żyjącym w dzikim stanie, ogrody nasze posiadają wiele odmian w barwach jaskrawych lub bastelagodnych. Jako kwiat ogrodowy hoduja Primulę najwięcej. A nie ceniąc go niemal na równi z ulubionym storczykiem. W swoim czasie w Anglii istniała tzw. Łoza wznawców pierwiosnka, de której należała elita szlachty i rycerstwa.

Pierwiosnek w dużej ilości znajduje się w lasach nizinnych i górskich Europy i Azji, zaś północna Ameryka reprezentuje zaledwie kilka gatunków; natomiast najwięcej odmian rośnie w okolicach alpejskich, z których najlepiej zaaklimatyzowaną w naszych szklarniach jest pierwiosnek złocisty „Primula Auricula” i jej mieszance.

Morderstwo! Morderstwo!

Jak szybko może dowiedzieć się świat o zbrodni bez użycia telefonu, telegrafu, radja i prasy.

Ciekawem jest obliczenie, w przeciągu jakiego czasu mógłby cały świat dowiedzieć się o jakimś wypadku n. p. o zbrodni, gdyby do rozpoznań wiadomości nie posłużono się telefonem, telegramem ani radjem. Oto przykład:

O godzinie 5-tej rano popełniono na odludnej ulicy jakiegoś miasta morderstwo. Odkrywa je przypadkowo jedyny przecho-

dzień i w pierwszym kwadransie zawiadamia o nim 2 inne osoby. W ciągu drugiego kwadransu opowiada każda z tych osób dwom innym o morderstwie, w następnych znów 15 minutach podaje każda z tych wiadomości dwom nowym osobom. Trudno poprostu uwierzyć, w jak krótkim czasie mogłaby się w ten sposób dowiedzieć o tem morderstwie cała ludzkość. Nastą-

60-100 zł.

miesięcznej pensji otrzymają zdołni sprzedawcy gazet, Zgłoszenia „Kurjerek Krakowski” Kraków, Starowiślna 26 (W podwórzu).

Nadkomisarz Polak zachorował.

Naczelnik Wydziału śledczego PP. na miasto Kraków, nadkomisarz p. Polak jest od ubiegłego czwartku obłożnie chory, Zastępuje go w urzędowaniu podkomisarz p. Mirek.

Hallo! tu mówi Kraków.

Niedziela 4 września.

10 Nabożeństwa z Łowicza, 11.58 Hejnał, program na dzień bieżący, 12.10 Komunikat meteorologiczny, 12.15 Kapela Łowicka w przerwie odczyt „Walc z nieszczęśliwymi wypadkami przy pracy”, 14. Odczyt „Choroba Banga”, 14.15 Kapela Łowicka, 14.30 Odczyt „Żywnienie inwentarza w okolicach dotkniętych klęską rdzy” prof. Rostafińskiego, 14.55 Kapela Łowicka, 15.05 Pogadanka „Zbiór, przesyłka i przechowanie owoców”, 15.25 Kapela Łowicka, 15.40 Radjownik dla młodzieży: „Co się dzieje na świecie” a) opowiadanie dla dzieci „Wieczór w Zoologu”, 16.05 Gramofon 17 Koncert z Warszawy, 18 Feljton „Tabliczka mnożenia”, 18.20 Muzyka taneczna z Warszawy, 18.55 Transmisja ze Lwowa: feljton dźwiękowy „Ballada Wilanowska”, 19.15 Rozmaitości, komunikaty, 19.35 Skrzynka pocztowa techniczna, 19.55 Program na dzień następny, 20 Koncert popularny Filharmonii Warszawskiej. W przerwie nowela Zofii Kossak-Szczuckiej „Polat”, 21.50 Wiadomości sportowe, 22 Muzyka taneczna z Warszawy, 22.40 Wiadomości bieżące, 22.45 Wiadomości sportowe, 22.50 Muzyka taneczna z Warszawy.

Ubezpieczenia Pracowników umysłowych w niebezpieczeństwach.

Rada Zarządzająca ZUPU ustaliła, że suma potrzebna na wypłatę zasiłków dla pozbawionych pracy w r. 1933 wyniesie 42 miliony zł. we wszystkich 4 zakładach ubezpieczeniowych. Do tej sumy dochodzą jeszcze 2 miliony na koszt administracyjne. Natomiast wpływy z obecnych składek nie przekroczą 15 i pół miliona zł. Ponieważ rezerwy zostały wyczerpane pozostaje we wszystkich zakładach niedobór, który w r. 1933 wyniesie 28 i pół miliona zł. Uchwalony projekt zmian statutu ma przy sporzyć Związkowi w przeciągu roku.

W kołach pracowników panuje z powodu uchwalenia projektu zmian ogromne wzburzenie i rozgoryczenie. Słusznie też zapytują urzędnicy, co im z takiego ubezpieczenia, które wprost skórę z nich zdiera, rzekomo celem uchronienia ich na wypadek braku pracy lub starości, a zabezpieczenie to wyobraża sobie w formie wypłaty szóstej czy siódmej części pensji. Przymusowe złożenie wkładów w detychczasowej wysokości na książeczkę oszczędnościową przyniosłoby im już po kilku latach zapewnienie bytu.

Prenumerata miesięczna wraz z odnośnieniem do domu 250.

BRACIA STOLAROW

wyeliminowani z mistrzostw Polski.

Mistrzostwa Tenisowe Polski.

W dniu wczorajszym odbył się szereg decydujących gier w mistrzostwach. Sensacją mistrzostw było łatwe zwycięstwo Wittmana nad J. Stolarowem. Hebda odniósł przewidywane zwycięstwo nad M. Stolarowem. Niespodzianką była przegrana Volkmerówny do Dubieńskiej, która obecnie znajduje się w dobrej formie.

Wyniki spotkań:

Hebda — Maks Stolarow 7:5, 8:6, 6:1. Wittman — Jerzy Stolarow 1:6, 6:2, 6:2, 6:0. Półfinał gry pojedynczej pań: Dubieńska — Volkmerówna 6:4, 9:7. Półfinał gry mieszanej: Volkmerówna Hebda — Lilpopówna, Warmiński 6:1, 8:6. Półfinał mistrzostw juniorów: Tarłowski — Majewski 6:1, 7:5.

Program zawodów sportowych w Krakowie.

Boisko K. S. „Cracovia” godz. 10:30 zowody towarzyskie: K. S. Lechia (Lwów) — Cracovia IB., godz. 2:30 Podgórze III. — Cracovia zawody o puchar KZOPN. godz. 4:30 Wisła — Cracovia o mistrzostwo Ligi.

Boisko K. S. Garbarnia godz. 9 Garbarnia IV. — Maraton II. o puchar, godz. 11. Garbarnia II — Podgórze II o puchar.

Boisko T. S. Wisła godz. 9. Wisła II — Krowodrza II o puchar.

Boisko Ż. K. S. Makkabi godz. 9. Makkabi III — Hakoah II o puchar.

Boisko K. K. S. Olsza godz. 9:15 Olsza — Unja o wejście do „A” klasy.

Godz. 11:15 Olsza II — Unja II o puchar.

Boisko K. S. Podgórze godz. 11. Podgórze — Zwierzyniecki zawody towarzyskie.

Stadion WKS „Wawel” godz. 8. zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Związku Strzeleckiego.

Przystań Sekcji Wioślarskiej Makkabi (u wylotu ul. Kołetek) godz. 12:15 meta zawodów kajakowych.

III Most na Wiśle godz. 3:30 Meta wyścigu wpraw przez Kraków.

Wisła — Cracovia.

W dniu dzisiejszym odbędą się na boisku Cracovi o godz. 4:30 zawody o mistrzostwo Ligi. Zawody zapowiadają się sensacyjnie, gdyż Cracovia wystąpi z Sperlingiem na czele, któremu darowano resztę kary.

Czy Jędrzejowska zdobędzie mistrzostw Polski?

Jak się dowiadujemy mistrzyni polski Jadwiga Jędrzejowska zachorowała, tak że udział jej w finale tenisowych mistrzostw Polski stoi pod znakiem zapytania.

Zwierzyniecki — Wisła Old-Boy 2:1 (0:0)

Gra wyrównana do pauzy, po pauzie Zwierzyniecki narzuca ostre tempo i zdobywa 2 bramki przez Panka i Buratowskiego (ostatnia z karnego). Wisła rewanżuje się bramką ze strzału Reymana II. Sędzia p. Seker.

Zbuntowane zegary.

Przeróżne osohliwości posiada nasz stary, kochany Gród, a największą z nich stanowi obecnie zegar na gmachu głównej poczty. Od roku spogląda w dół rozdziwioną bezmyślnie gębą, pozbawioną wskazówek i żadne gadanie ani pisanie nie może go skłonić do porzucenia takiej oryginalności, na której nikt się nie rozumie. Całkiem zwyczajnie uparł się i nie chce nam służyć. Nie chce wskazywać czasu. I co mu zrobisz?

Wogóle jeśli chodzi o zegary krakowskie, to w ich społeczeństwie zapanowała zupełna anarchia. Żyją one w stałej niezgodzie nie tylko ze swym panem, Czasem, ale i między sobą ciągle się kłócą. Zaledwie strażnik z wieży Marjackiej obwieści miastu godzinę, dajmy na to drugą, zaledwie otrąbi stary hojnał na cztery strony świata i zaledwie wejdzie do swej budki na wieży, zegar na starej wieży ratuszowej wykrzywi się złośliwie, zachichota: „to—ci—tra—fil” i krzyknie: „dru—ga”. Zegar wawelski wyprzedził Marjacki o dwie minuty, uważając, że starszemu przysługuje prawopierszeństwa. Inne dzwoniące zegary w mieście tłumaczą się rozstrojeniami nerwami. Dziś przecież kryzys, nerwowe czasy nastały.

Pozostałe zegary wieżowe i niewieżowe, miejskie i niemiejskie i wszystkie inne zegary publiczne w milczeniu i pogardzie na się spoglądają, a nie ustają w wyścigu, który jednych naprzód wysuwa, a innych w tyle zostawia, byle tylko razem niebyły. Nawet zegary kolejowe ci cracia rodzeni, żyją z sobą w nienawiści i nie mogą zgodzić się dokładnie na jedno. Co dopiero mówić o plebsie, o tem mnóstwie prywatnych zegarów, według których reguły jemy sobie zegarki?

Żyją one wśród nieustannych awantur, kłócą się gorzej niż posłowie między sobą, ba, gorzej niż hitlerowcy z komunistami, którzy chociaż raz (w sejmie pruskim) na jedno się zgodzili.

„Najmądrzej” z pośród wszystkich czasomierzy krakowskich urządził się zegar na gmachu Magistratu (Od strony dziedzińca). Miliony interesentów przeszły już tędy, dużo wody w Wiśle upłynęło i dużo rur wodociagowych popękało, dużo w Krakowie się zmieniło, ale on jeden, zegar ratuszowy, stale i niezmiennie wskazuje godzinę... wpół do ósmiej...

(jerws)

Katastrofa autobusu

tramwajowego.

Wczoraj o godzinie 11:30 przedpołudniem zjechał do Krakowa ulicą Kobierzyńską autobus tramwajowy, napelniony pasażerami. W pewnej chwili zła mała się kierownica i wóz wjechał do przydrożnego rowu, zatrzymawszy się cudem tuż przed

stawami. Na szczęście nikt z pasażerów ani obsługi nie odniósł szwanku. Sztab robotników elektryczni miejskiej pod sprężysłem kierownictwem p. Zdzisława Hubickiego wydobył autobus z zrowu.

Świeży S. Rak napisał.

Tajemnica hrabiny.

4) Streszczenie. Zamordowano parę słynnych tancerzy. Na piersiach zamordowanych wyrzyto trupią czaszkę z napisem — Zemsta hrabiny —.

Na drugi dzień ludność Paryża rozchwytywała nadzwyczajne wydania. Chłopcy darli się na całe gardło:

— Słynny detektyw Szim Sreiner na tropie morderczyni pary słynny tancerzy. Oto co pisano.

TAJEMNICZY AEROPLAN BEZ PILOTA.

Agencja telegr. Patałach donosi:

W okolicach Piasecznej ujrza-no tajemniczego jeźdźcę (jak się przy lądowaniu ukazało była to kobieta) spuszczającego stę na spadochronie na ziemię. Maszy-na bez pilota poleciała sama w kierunku wschodniej do Rosji Sowieckiej. Jak dotychczas nie opadła na ziemię.

Dnie mijały a aeroplan bez pilota pędził na wschód. Wreszcie dyrektor Patałacha wpadł na genialny pomysł. Posłał drugim samolotem najzdolniejszego swego korespondenta zaopatrzony w kilowatę torbę soli, którą miał wysypać na o-

„Czy nie byłoby to samo, panie doktorze gdyby spirytus przeżęł z moich ust do piesi, a stamtąd do ramienia?”

gon aeroplanu bez pilota pędzącego na wschód. Drugim samolotem pojechał detektyw Szim Sreiner. Doszedł on do wniosku że między maszyną bez pilota a morderstwem bez mordercy musi zachodzić stanowczo ścisły związek. (C. d. n.)

„Panie doktorze, pan wstawił wczoraj inną dyagnozę”
„Wiedza lekarska zrobiła nagły postęp”

Hanka mówi zdenerwowana, przez telefon do Lady, dysząc wściekłością:

— Wyobraź sobie, że lgo rozsiewa o mnie potwarze kłamstwa po mieście!

— Musisz natychmiast z nim zerwać — wyrokuje Lodar gorzej będzie, gdy on zacznie mówić o tobie samą, szczerą prawdę.

Perfumy.

Gach, doktor, prałat, dama, swoje maszczą dłonie.

Tylko aby sabejskie od nich czuto wonie?

Skąd ten zapach? To wszyscy kim niech nie będzie tajno Urywa rysia, ptasi gnój, i szczerze łajno.

Wespazjusz Kochowski (Fraszki)

Zgoda i bitwa.

Wdzięczniejsza zgody, niż bitew postać:

Lepiej się upić, niż w łeb kulą dostać.

Ignacy Krazicki

Skarga męża.

Przed ślubem aż wspomnieć miło

Serce Laury dla mnie było,

Po ślubie ku mej udreć.

Nie serce bije, lecz ręce.

J. P. Legatowicz (Epigramata)

W drobnych ogłoszeniach „Kurjerka Krakowskiego”

Kupcy mają jedyną sposobność powiadomienia najszerzszych sfer publiczności o swoich towarach.

Nauczyciele znajdują uczniów, Sprzedający nabywców,

Kupujący okazjnie poszukiwane przedmioty.

Poszukujące męża: poważnych kandydatów. I wszyscy bez wątpienia osiągną swój cel.

Kurjerek Krakowski

Ze względu na swój swoisty charakter i taniość dotrze wszę-

Nasze ogłoszenia.

dzie, do każdej sfery, do każdego środowiska! Od Pałaców Głównego Rynku do małych domków przedmieścia — będzie wszędzie.

Korzystajcie z naszych drobnych ogłoszeń są one **najtańsze ze wszystkich w całej Polsce!** Słowo bowiem bez względu na treść kosztuje tylko **10 gr.** A ponieważ przyjmujemy nawet pięć wyrazów do ogłoszenia zatem można mieć

u nas **drobne ogłoszenia już za 50 gr.**

Jest to okazja niebывała i jedyna w życiu! tak tanio nie było i nie będzie!

Drobne ogłoszenia w Kurjerku Krakowskim to szczyt taniości! Zatem, ogół zainteresowanych w imię własnej korzyści będzie od **dzisiaj** ogłaszać się przedewszystkiem w drobnych ogłoszeniach w

Kurjerku Krakowskim.

Ogłoszenia przyjmujemy od rana do późnej nocy bez przerwy! Jeszcze o godzinie 10-tej wieczorem można zamówić u nas inserat na dzień następny.

Pomyślny wynik drobnych ogłoszeń nie ulega żadnej wątpliwości.

Rekord szybkości, Rekord taniości!

Adres Redakcji i Administracji: Starowiślna 26, narożnik ul. Dietlowskiej. Telef. 17-6-17

ODPOWIEDZI

Z powodu licznych zapytań donosimy, że Nr. 1 i 2 „Kurjerka Krakowskiego” jest jeszcze do nabycia w Administracji (Starowiślna 26) oraz u naszych Kolporterów.

ZAKŁAD KRAWIECKI

JÓZEFA GANDYNO
przeniesiony UL. ZYBLIKIEWICZA 5,
Wykonuje się wszelkie zamuwienia z materiału swojego i własnego
PO CELACH BEZKONKURENCYJNYCH.

MIESZKANIA

Przemysłowy
lokal gaz, elektryka, woea do wynajęcia Kraków, Lwowska 9. 17

NAUKA

Roczny
(półroczny) komplet przysposobienia biurowego; szybka nauka niemieckiego, zawodowej stenografii, pisma maszynowego. Rynek 17, 19

Rowery
pierwszorzędnie lakieruje Zyla Długa 68, 15

SPRZEDAŻ

Kuchenska
żelazna okazjnie do sprzedania, Podgórze, Marjowskiego 7. suteryny m. 7 Wiadomość po południu. 8

Sprzedam
tanio parcelę budowlaną 214 sążni w Płaszowie, Kościuszki 40 m. 7 12

Tania
sprzedaż mebli giętych, krzesła, bujaki, wleżadła, Naprawa, politurowanie i wyprawa trzciną. Bracia Albertyni, Krakowska 43. 7

Dom

frontowy drewniany nowy, 5 ubikacji, ładny ogródek oficyjna 3 ubikacje nowa murowana, kanał, elektryka, parceli 120 sążni za 18.000 zł. Kraków Olsza ul. Prądnika Czerwonego Nr. 37. 10

Parcela

przy ul. Wielickiej do sprzedania. Wiadomość Kolejowa 12 (Podgórze). 5

Elektrolux

okazyjnie sprzedam Zgłoszenia Administracji Kurjerka Krakowskiego Starowiślna 26, „Odkup” 14

Włosie

materacowe najtaniej poleca Sortownia Szczeci Kraków Rzeźnicza 31. 21

SWATY

Literat

pozna bogatą, młodzieńką cel matrymonialny. Fotografuję znaczki załączyc Podgórze „Poste Restante” Dowód 926. 13

RÓŻNE

Budowlane

roboty drzwi, okna wykonuje Stefan Ilicki k. 6

Wszelkie

pisma przepisuje i powieła, na prowincję odwrotną pocztą. Kraków, ul. Kościuszki 40 m. 7, tel. 158-71 11

Abażury

Artystyczne formy abażurów wytwórnia „FOX”, Starowiślna 30 Telefon 120-48. 1

Pieczęcie

kauczukowe solidnie tanio wykonuje Walenta rytownik Kraków, Starowiślna 3. 2

Miejskie

Zakłady Ceramiczne w Krakowie 19

przeniosły biura centralnego zarządu na ul. Basztową 10. Tel. 114-72. 4

Dywany

linoleum, ceraty, firanki, kapy, chodniki i portjery. M. Halpern, Kraków Poselka 18. 20

KUPIE

Dom

solidny kupię zaraz za gotówkę. „Jotem do stu tysięcy”. Do Administracji Starowiślna 26. 3

Wanna

kupię emaljonaną i parkiety okazjnie Kraków, Lwowska 8 19